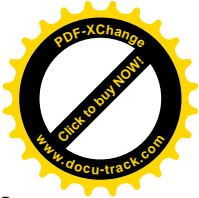




Henrica Vainionpää

LIIKETOIMINTASUUNNITELMA ALOITTAVALLE TV- JA  
ELOKUVA-ALAN YRITYKSELLE

Liiketalouden koulutusohjelma  
Taloushallinnon suuntautumisvaihtoehto  
2013



## LIIKETOIMINTASUUNNITELMA ALOITTAVALLE TV- JA ELOKUVA-ALAN YRITYKSELLE

Vainionpää, Henrica  
Satakunnan ammattikorkeakoulu  
Liiketalouden koulutusohjelma  
Toukokuu 2013  
Ohjaaja: Aalto, Maarit  
Sivumäärä: 49  
Liitteitä: 1

Asiasanat: liiketoimintasuunnitelma, talous, rahoitus

---

Opinnäytetyön aiheena oli laatia liiketoimintasuunnitelma perustettavalle jälkituotantoon erikoistuvalla ammatinharjoittajalle. Lisäksi tavoitteena oli selvittää aloittavalle yrittäjälle yrityksen taloushallinnon osista kirjanpitoa, verotusta, kannattavuutta ja budjetointia sekä etsiä rahoitusratkaisuja yrityksen toiminnan aloittamiseksi. Tutkimus toteutettiin laadullisena tutkimuksena keväällä 2013.

Tutkimuksen teoreettisessa osiossa käsiteltiin hyvin yleisellä tasolla tv- ja elokuva-alaa sekä liiketoimintasuunnitelman osista liikeideaa, visiota, asiakkaita, tuotteita ja palveluita sekä toimintaympäristöä. Teoreettisen osuuden tarkoituksena oli selvittää yrittäjälle liiketoimintasuunnitelman tarkoitusta.

Tutkimuksellisessa osassa käsiteltiin yrityksen taloushallintoa. Tarkemmin tarkasteltiin yrityksen kirjanpitoa, verotusta, kannattavuutta ja budjetointia. Lisäksi tutkimuksellisessa osassa tutkittiin perustettavan yritystoiminnan rahoitusvaihtoehtoja.

Tutkimuksesta valmistui liiketoimintasuunnitelma perustettavalle elokuva, video ja tv-ohjelma tuotannon toimialalla toimivalle toiminimelle. Projektin haasteeksi muodostui alan monimutkaisuus.



## BUSINESS PLAN FOR A NEW COMPANY IN TV AND FILM INDUSTRY

Vainionpää, Henrica  
Satakunta University of Applied Sciences  
Degree Programme in Business Administration  
May 2013  
Supervisor: Aalto, Maarit  
Number of pages: 49  
Appendices: 1

Keywords: business plan, economy, finance

---

The purpose of this thesis was to create a business plan for a post production company. Company form was self-employed person. The aim was to clarify company's economy including accounting, taxation, profitability and budgeting. The aim was also to find alternatives for financing the business. The research was conducted as a qualitative research in spring 2013.

The topics discussed in the theoretical part of the thesis include a presentation about the TV and film industry in general, as well as parts of the business plan for a business idea, a vision, customers, products and services and also the operating environment. The theoretical part was to clarify the purpose of business plan for the entrepreneur.

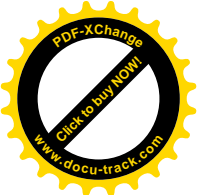
In the empirical part of the thesis was dealt with the company's financial management like accounting, taxation, profitability and budgeting. In addition, in the empirical part of the thesis, the options for financing the business were searched.

In addition for this thesis, a business plan was created for a company which operates in the TV and film industry. The challenge for this thesis and for this business plan was the complexity of TV and film industry.

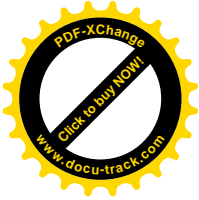


## SISÄLLYS

1	JOHDANTO .....	6
2	TAVOITTEET JA TUTKIMUSMENETELMÄT .....	6
2.1	Tavoitteet.....	6
2.2	Tutkimusmenetelmät.....	7
3	TV- JA ELOKUVA-ALA .....	8
3.1	Tuotteet ja palvelut .....	8
3.2	Tuotantoprosessi .....	9
3.2.1	Esituotanto.....	9
3.2.2	Varsinainen tuotanto eli kuvaukset.....	11
3.2.3	Jälkituotanto .....	12
4	LIKETOIMINTASUUNNITELMA.....	12
4.1	Liiketoimintasuunnitelma.....	12
4.2	Liiketoimintasuunnitelman laatiminen.....	13
4.2.1	Liikeidea ja liikeideamalli.....	13
4.2.2	Visio	13
4.2.3	Tuotteet ja palvelut .....	14
4.2.4	Asiakkaat.....	14
4.2.5	Toimintaympäristö.....	16
4.3	Yhtiömuoto ja vakuutukset.....	17
4.3.1	Yhtiömuoto .....	17
4.3.2	Vakuutukset.....	17
5	TALOUSHALLINNON JÄRJESTÄMINEN .....	18
5.1	Taloushallinnon palvelut, itse vai ostettuna?.....	18
5.2	Kirjanpito.....	19
5.3	Verotus21	
5.4	Kannattavuus .....	23
5.4.1	Investoinnit.....	24
5.4.2	Käyttöpääoma.....	26
5.4.3	Myyntikatetarve.....	26
5.5	Budjetointi .....	28
6	RAHOITUS .....	30
6.1	Alkupääoman tarve .....	31
6.2	Rahoitusvaihtoehdot.....	31
6.2.1	Pankit	32
6.2.2	Finnvera .....	32
6.2.3	Starttiraha .....	34
7	YHTEENVETO.....	35



LÄHTEET ..... 37  
LIITTEET



# 1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni aiheena on luoda liiketoimintasuunnitelma aloittavalle yhden miehen tuotantoyhtiölle. Tutkimusongelmana opinnäytetyössäni on selvittää, mitä yrityksen taloushallintoon kuuluu, miten se kannattaa järjestää ja etsiä rahoitusvaihtoehtoja.

Opinnäytetyöllä ei ole varsinaista toimeksiantajaa vaan idea liiketoimintasuunnitelman laatimiselle, on lähtenyt liikkeelle tuttavapiirissäni olevilta audiovisuaalisen alan opiskelijoilta, jotka ovat pohtineet yrityksen perustamista. Työni tavoitteena on laatia liiketoimintasuunnitelma, rahoituslaskelmat ja etsiä toimivia ratkaisuja taloushallinnon mm. kirjanpidon hoitamiseen sekä tutkia rahoitusvaihtoehtoja. Opinnäytetyöni sivussa valmistuvan tarkan liiketoimintasuunnitelman laskelmineen aion jättää varsinaisen opinnäytteeni ulkopuolelle, koska kyseistä yritystä ei ole vielä perustettu. Opinnäytetyössä ei ole tämän vuoksi kuvailtu yrityksen liikeideaa, yritystä itseään eikä laskelmia tarkasti, jotta liikeidean ainutlaatuisuus säilyisi.

Opinnäytetyöni teoriaosassa olen käsitellyt tv- ja elokuva-alaa yleisesti sekä kertonut liiketoimintasuunnitelman laatimisesta. Liiketoimintasuunnitelmasta olen ottanut esille liikeidean, yhtiömuodon, vakuutukset, asiakkaat, tuotteet ja palvelut ja toimintaympäristön. Markkinoinnin olen rajannut pois opinnäytetyöstä, koska markkinoinnin osuus liiketoimintasuunnitelmasta on laaja kokonaisuus. Tutkimuksen empiirisessä osassa olen paneutunut yrityksen taloushallintoon, erityisesti kirjanpitoon, kannattavuuteen ja budjetointiin. Empiirisessä osassa olen myös etsinyt rahoitusvaihtoehtoja perustettavalle yritykselle.

## 2 TAVOITTEET JA TUTKIMUSMENETELMÄT

### 2.1 Tavoitteet

Opinnäytetyön tavoitteena on tehdä liiketoimintasuunnitelma perustettavalle media-alan yritykselle. Tässä media-alan yrityksellä tarkoitetaan tv- ja elokuva-alan tuotan-



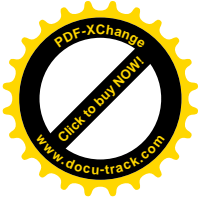
toprosessin jälkituotantoon erikoistuvaa yritystä. Jälkituotannolla tarkoitetaan karkeasti esitettynä kuvatun materiaalin editointia ja leikkausta. Työn tavoitteena on selvittää tulevalle yrittäjälle liiketoimintasuunnitelman sisältöä. Siksi työn teoriaosuudessa on käsitelty liiketoimintasuunnitelman tärkeimpiä osia, kuten liikeideaa, visiota, yhtiömuotoa, tuotteita ja palveluita, asiakkaita ja yrityksen toimintaympäristöä.

Opinnäytetyön empiirisen osan tavoitteena on kertoa tulevalle yrittäjälle yrityksen taloushallinnon osa-alueista ja rahoitusvaihtoehdoista. Empiirisessä osassa on keskitytty taloushallinnon tärkeimpiin osiin, kuten kirjanpitoon, yrityksen verotukseen, kannattavuuteen ja budjetointiin. Lisäksi rahoitus osiossa on etsitty vaihtoehtoja yritystoiminnan aloittamiseen rahoittamiseen. Työssä on käsitelty perustettavan yrityksen kannalta mahdollisia rahoitusvaihtoehtoja sekä tiivistetysti esitelty, mihin tarkoitukseen rahoitusvaihtoehdot ovat.

## 2.2 Tutkimusmenetelmät

Tämä opinnäytetyö on toiminnallinen opinnäytetyö, joka on toteutettu laadullisia tutkimusmenetelmiä käyttäen. Toiminnallisella opinnäytetyöllä tarkoitetaan ammatillisessa kentässä tapahtuvaa käytännön toiminnan ohjeistamista, opastamista, toiminnan järjestämistä tai järjeistämistä. Toiminnallinen opinnäytetyö voi olla esimerkiksi ammatilliseen käyttöön tarkoitettu ohje, ohjeistus tai opastus, kuten perehdyttämisosas, työturvallisuusohjeistus tai ympäristöohjelma. Lisäksi toiminnallinen opinnäytetyö voi olla koulutusalaista riippuen jonkin tapahtuman järjestäminen, kuten messuosaston, konferenssin, kansainvälisen kokouksen tai näyttelyn järjestäminen. Toiminnallisessa opinnäytetyössä toteutustapa muotoutuu kohderyhmän mukaan. Toteutustapa voi olla kirja, vihko, opas, cd, portfolio, kotisivut tai esimerkiksi taidenäyttely. (Vilka & Airaksinen. 2004. S.9.)

Tämä opinnäytetyö on kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus, jossa tutkimusstrategiana on käytetty tapaustutkimusta. Kvalitatiivisen eli laadullisen tutkimuksen lähtökohtana on todellisen elämän kuvaaminen. Lähtökohtaan sisältyy ajatus, jonka mukaan todellisuus on moninainen. Tutkijan on tutkimuksessaan otettava huomioon, ettei todellisuutta voi mielivaltaisesti pirstoa osiin. Laadullisessa tutkimuksessa on



pyrittävä tutkimaan aihetta mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. (Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2004. S.152.)

Case-tutkimuksessa eli tapaustutkimuksessa tutkija kerää yksityiskohtaista tietoa yksittäisestä tapauksesta tai pienestä joukosta tapauksia, jotka ovat suhteessa toisiinsa. Tyypillisenä piirteenä tapaustutkimukselle on valita yksittäinen tapaus, tilanne tai joukko tapauksia, joita tutkitaan luonnollisissa tilanteissa. Aineistoa kerätään useita eri metodeja käyttäen mm. havainnoin, haastatteluin ja dokumentteja tutkimalla. Tässä työssä aineisto on kerätty havainnoimalla ja dokumentteja tutkimalla. (Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2004. S.126)

### 3 TV- JA ELOKUVA-ALA

#### 3.1 Tuotteet ja palvelut

Elokuva-alan toiminnot voidaan jaotella neljään eri toimintoon elokuvatuotantoon, elokuvien markkinointi ja levitys sekä elokuvien esitys. Elokuvien tekeminen ja lopullisen tuotoksen saattaminen katsojien saataville on pitkä prosessi. Prosessin kulkuun osallistuu useita eri toimijoita, joista tuotantoyhtiön tehtävänä on koordinoida ja hallita elokuvan tekemiseen liittyviä toimintoja ja toimijoita. (Työ- ja elinkeinopalveluiden www-sivut. [Viitattu 15.2.2013].)

Suomessa elokuvien rahoitus on pääsääntöisesti julkista rahoitusta. Kokopitkiä elokuvia ei valmistu Suomessa ilman Suomen elokuvasäätiön tukea. Toinen suuri rahoituksen lähde ovat ennakko-ostosopimukset television kanssa. Suomessa tuotetaan kokopitkiä fiktioelokuvia, lyhytelokuvia, dokumenttielokuvia, animaatioita ja TV-draamaa. Edellä mainittujen lisäksi tuotetaan yritysten tarpeisiin elokuvia, jotka esittelevät yrityksen tuotteita ja palveluita sekä musiikkivideoita ja televisiomainoksia. (Työ- ja elinkeinopalveluiden www-sivut. [Viitattu 15.2.2013].)

Elokuvien ensiesitys tapahtuu yleisimmin elokuvateattereissa, jonka jälkeen elokuvat on saatavilla DVD- ja Blu-Ray- levyinä videovuokraamoissa ja sähköisinä tallenteina



videovuokraamista harjoittavissa verkkopalveluissa. Aikanaan videotallenteet päättyvät myös vähittäiskauppoihin, joissa tallenteet ovat asiakkaiden ostettavissa. Suuri osa elokuvista esitetään myös televisiossa ja osa elokuvista tehdään televisiota varten. (Työ- ja elinkeinopalveluiden www-sivut. [Viitattu 15.2.2013].)

### 3.2 Tuotantoprosessi

Elokuvan tuotanto on projekti, joka on suunniteltu, aikataulutettu ja budjetoitu kokonaisuus. Tuotantoon osallistuu henkilöstöä aina muutamasta ammattilaisesta kymmeneen riippuen elokuvan genrestä eli lajista ja budjetin suuruudesta. Elokuvan tuotanto voidaan jakaa kolmeen päätyövaiheeseen alkutuotanto, varsinainen tuotanto ja jälkituotanto. Varsinaisella tuotannolla tarkoitetaan elokuvan kuvauksia.

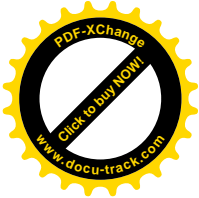
(Työ- ja elinkeinopalveluiden www-sivut. [Viitattu 15.2.2013].)

Elokuvan markkinointi aloitetaan jo elokuvan kuvausten aikana. Markkinoinnilla pyritään houkuttelemaan mahdollisimman paljon katselijoita. Elokuvatuotannot ovat kalliita projekteja, joten mainonnalla pyritään takaamaan elokuvan kaupallinen menestys. (Työ- ja elinkeinopalveluiden www-sivut. [Viitattu 15.2.2013].)

Jakeluyhtiöt ovat vastuussa elokuvataallenteen kopioimisesta, jakamisesta esittäjille ja markkinoinnista. Joissakin tapauksissa jakeluyhtiöt ovat vastuussa elokuvan tekstityksestä ja dubbauksesta. Elokuvat saavat useimmiten ensi-iltansa elokuvateattereissa, joka on yksi suurimmista elokuvien esittäjistä. Ensi-iltansa saanut elokuva pyörii tietyn ajan elokuvateattereissa, jonka jälkeen tallennetta aletaan jakaa yleisön saataville vähittäismyymälöihin, videovuokraamoille, videoita vuokraaville verkkopalveluille sekä kirjastoille. (Työ- ja elinkeinopalveluiden www-sivut. [Viitattu 15.2.2013].)

#### 3.2.1 Esituotanto

Esituotantoa ovat kuvauksia edeltävät työvaiheet, kuten käsikirjoitus, taustatyö, tuotantopäätös, pitch, breakdown, rahoitussuunnitelma, storyboard, aikataulu ja roolitus. (Elokvantaju www-sivut. [Viitattu 15.2.2013].)



Käsikirjoitus on suunnitelma, jonka avulla elokuva voidaan kuvata. Käsikirjoituksen taustalla on jokin tarina, joka halutaan kuvata elävänä kuvana. Mitä tarkempi käsikirjoitus on, sitä helpompi elokuva on kuvata. (Elokuvantaju [www-sivut](#). [Viitattu 15.2.2013].)

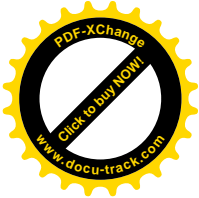
Taustatyö eli ennakkotutkimus on yleistermi, joka kattaa laajan kokonaisuuden toimintoja ennen käsillä olevan projektin varsinaista tuotantoa. Kunnolla hoidettu taustatyö on olennainen osa onnistunutta dokumentti- tai fiktioelokuvaprojektia. Hyvin hoidettu taustatyö takaa varsinaisen tuotannon sujuvuuden. (Elokuvantaju [www-sivut](#). [Viitattu 15.2.2013].)

Dokumenttielokuvan taustatyössä pyritään tutustumaan kuvattavaan kohteeseen mahdollisimman tarkasti, jotta voidaan kirjoittaa alustava käsikirjoitus varsinaista tuotantoa varten. Ilman kunnollista taustatyötä dokumenttielokuvan toteuttaminen suunnitellussa aikataulussa ja budjetissa on hankalaa. Kunnollinen taustatyö tarjoaa tekijälleen tiedollisen käsityksen tulevista työtehtävistä. (Elokuvantaju [www-sivut](#). [Viitattu 15.2.2013].)

Fiktioelokuvan taustatyössä on kysymys enemmän historiallisten yksityiskohtien, tapahtumien ja paikkojen tarkistamisesta, jotta elokuvaan voidaan luoda uskottava ajankuva. Taustatyön merkitys korostuu enemmän käsikirjoituksen ideointi- ja hahmotteluvaiheessa. (Elokuvantaju [www-sivut](#). [Viitattu 15.2.2013].)

Tuotantopäätös on konkreettinen osa elokuvan tekemisen aloittamista. Tuotantopäätös siirtää esituotannon ideoimisvaiheesta näkyvään tekemiseen esimerkiksi henkilöstön palkkaus voidaan aloittaa. Realistinen tuotantopäätös voidaan tehdä käsikirjoituksen ja rahoitussuunnitelman perusteella. (Elokuvantaju [www-sivut](#). [Viitattu 15.2.2013].)

Sanalla pitch viitataan idean, käsikirjoituksen tai elokuvan myymiseen. Aluksi sanalla tarkoitetaan tekijän myyntipuhetta, jolla käsikirjoitus myydään tuottajalle ja saadaan tuotantopäätös. Seuraavassa vaiheessa sanalla tarkoitetaan tuottajan myyntipu-



hetta rahoittajille ja lopuksi termiä pitching käytetään valmiin elokuvan myynnin yhteydessä. (Elokuvantaju [www-sivut](#). [Viitattu 15.2.2013].)

Pääsääntöisesti elokuvatuotannot rahoitetaan ulkopuolisella rahoituksella, joka tarkoittaa sijoittajille laadittavan rahoitussuunnitelman tekoa. Rahoitussuunnitelmassa lasketaan elokuvan realistinen budjetti ja esitetään rahoituksen oman osuuden suuruus prosentteina. (Elokuvantaju [www-sivut](#). [Viitattu 15.2.2013].)

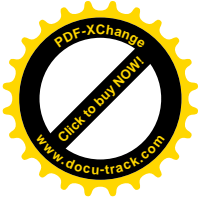
Breakdown on käsikirjoituksen purkamista kuvauspaikkojen, esiintyjien ja muiden huomioitavien asioiden perusteella kuvauspäiviksi. Tällä tavalla saadaan kuvausaikataulu ja kustannusarvio eli voidaan laskea, kuinka paljon aikaa ja rahaa tarvitaan elokuvan tekemiseen. (Elokuvantaju [www-sivut](#). [Viitattu 15.2.2013].)

Storyboard on kuvasuunnitelma eli kuvakäsikirjoitus. Kuvakäsikirjoituksen tarkoituksena on kuvin demonstroida elokuvan päälinjat, miettiä elokuvassa esiin otettavat yksityiskohdat ja arvioida kunkin jakson kesto. Aikataulun avulla määritetään tarvittava aika, raha, henkilöstön määrä ja muut tarvittavat resurssit. (Elokuvantaju [www-sivut](#). [Viitattu 15.2.2013].)

Esituotannon aikana suoritetaan roolitus eli elokuvan henkilöille etsitään näyttelijät ja avustajat. Roolitukseen kuuluu mm. haastatteluja ja koekuvauksia. Näiden tarkoituksena on etsiä mahdollisimman sopiva näyttelijä kullekin roolihahmolle. Osittain roolitusta määrää myös halu myydä elokuva katsojille eli näkyvimpiin rooleihin valitaan kaiken kansan tuntemia näyttelijöitä. (Elokuvantaju [www-sivut](#). [Viitattu 15.2.2013].)

### 3.2.2 Varsinainen tuotanto eli kuvaukset

Kuvaukset on elokuvatuotannon näkyvin osa, joka kestää projektin suuruudesta riippuen 6-10 viikkoon. Kuvauksiin osallistuu kymmeniä eri alojen ammattilaisia, joiden tehtävät vaihtelevat taiteellisista tehtävistä teknisiin ja järjestelytehtäviin. Henkilöstön taiteellinen johto on ohjaajalla ja tuotannollinen johto tuottajalla yhdessä tuotantopäällikön kanssa. Kuvausten aikana henkilöstö on jaettu ryhmiin, joista kutakin



johtaa taiteellisessa vastuussa oleva henkilö esimerkiksi elokuvaaja, lavastaja, pukusuunnittelija ja maskeeraaja. (Elokuvantaju www-sivut. [Viitattu 15.2.2013].)

### 3.2.3 Jälkituotanto

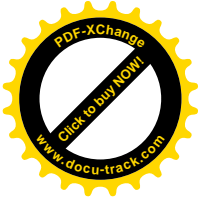
Jälkituotanto on elokuvatuotannon prosessi, joka yleisimmin alkaa kuvausten päätyttyä. Jälkituotannon suunnittelu aloitetaan jo esituotantovaiheessa sillä jälkituotannon kulut, henkilöstö ja välineistö on huomioitava jo varhaisessa vaiheessa. Jälkituotannossa elokuva editoidaan, leikataan ja siihen lisätään musiikki sekä äänitehosteet. Elokuvatuotannon jälkitöitä ovat mm. kuvaleikkaus, äänileikkaus, trikit ja efektit, äänen miksaus sekä värimääritys. (Elokuvantaju www-sivut. [Viitattu 15.2.2013].)

## 4 LIIKETOIMINTASUUNNITELMA

### 4.1 Liiketoimintasuunnitelma

Liiketoimintasuunnitelma on yrityksen käsikirja, jonka tarkoitus on auttaa hahmotamaan yrityksen toimintaa ja kannattavuutta yrittäjälle itselleen ja rahoittajille. Eriyisesti rahoittajat vaativat liiketoimintasuunnitelman rahoituspäätöksen tueksi. Liiketoimintasuunnitelma on sellaisenaan käyttökelpoinen korkeintaan 2-3 vuotta yrityksen perustamisesta. Tarkoituksena onkin, että liiketoimintasuunnitelma kulkee ja kehittyy yrityksen mukana koko tämän elinkaaren ajan. (Aloittavien yrittäjien neuvonta ENTER www-sivut. [Viitattu 17.10.2012].)

Liiketoimintasuunnitelman tulisi sisältää selostukset tuotteista ja palveluista, asiakkaista sekä markkinoista, joilla toimitaan. Liiketoimintasuunnitelmaan olisi myös hyvä kirjata mahdolliset kilpailevat tuotteet ja palvelut sekä selostus keinoista tai ominaisuuksista, jotka parantavat yrityksen tuotteiden tai palveluiden menekkiä. Liiketoimintasuunnitelma sisältää myös informaatiota tuotteiden ja palveluiden hinnoittelusta sekä yrityksen kannattavuudesta. Kannattavuuslaskelmat sisältävät investointi-, käyttöpääoma-, rahoitustarve-, myyntikate- ja tulosbudjettilaskelman. Rahoit-



tajat ovat kiinnostuneita juuri näistä laskelmista. (Aloittavien yrittäjien neuvonta ENTER www-sivut. [Viitattu 17.10.2012].)

## 4.2 Liiketoimintasuunnitelman laatiminen

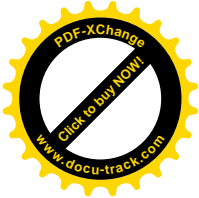
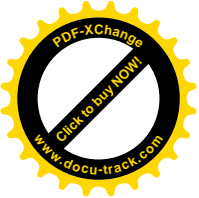
### 4.2.1 Liikeidea ja liikeideamalli

Liikeidea syntyy yritysideoista. Yritysidea on yrityksen perustamisen ensimmäinen vaihe, jossa yrittäjä on keksinyt tuotteen tai palvelun, jolle on kysyntää. Yritysideoista kehittyy liikeidea, kun yrittäjä analysoi yritysideoita yksityiskohtaisemmin. Yritystoiminnan kokonaisuuden hahmottamisessa hyvänä apuvälineenä toimii liikeideamalli. (Raatikainen. 2011. 39.)

Liikeideamallin tarkoituksena on auttaa aloittavaa yrittäjää hahmottamaan, mitä hyötyä yrityksestä on asiakkaille ja minkä asiakkaan tarpeen yrityksen tuote tai palvelu täyttää. Aloittelevalle yrittäjälle on myös tärkeää miettiä, minkälaisen mielikuvan eli imagon yrittäjä haluaa yrityksestään antaa asiakkailleen ja muille sidosryhmille, sillä yrityksen imago rakennetaan sen asiakkaiden ympärille. Yrittäjän on selvitettävä ja osattava tunnistaa asiakkaat ja asiakasryhmät eli segmentit ja kuinka ne tavoitetaan. Lisäksi on osattava määrittellä tuotteet tai palvelut, joita yritys tarjoaa asiakkailleen. Toimintatavoista on hyvä määrittellä markkinointi, tuotekehitys, tuotanto, logistiikka, henkilöstö, johtaminen ja taloushallinto. (Raatikainen. 2011. 39.)

### 4.2.2 Visio

Visio on yrittäjän näkemys siitä, millainen yrityksen tulevaisuus on kolmen, viiden tai kymmenen vuoden kuluttua. Vision tulee olla innostava, selkeä ja yksityiskohtainen, jotta visio motivoisi yrittäjää saavuttamaan tavoitteet, jotka hän on yritykselleen asettanut. Innostavasti, selkeästi ja yksityiskohtaisesti määritelty visio auttaa yrittäjää kertomaan yrityksestään mielenkiintoisesti ja vakuuttavasti esimerkiksi rahoittajilleen ja uusille asiakkailleen. (Meretniemi, I. & Ylönen, H. 2008. S. 29)



### 4.2.3 Tuotteet ja palvelut

Ennen yrityksen perustamista yrittäjällä on selkeä käsitys siitä, mitkä tulevan yrityksen tuotteet ja palvelut tulevat olemaan. Tämän selkeyden saamiseksi yrittäjän on pohdittava ja tutkittava, millainen on tarjottavien tuotteiden ja palveluiden kysyntä eli asiakkaan tarve, jota pyritään täyttämään. Tuotteita ja palveluita pohtiessa on hyvä ottaa huomioon seuraavat kysymykset:

- Minkä tarpeen yrityksen tuottama tuote tai palvelu tyydyttää?
- Mitkä ovat yrityksen tuotteet ja/tai palvelut?
- Vastaavatko tuotteet ja palvelut asiakkaiden tarpeita?
- Mitä hyötyä tuotteesta tai palvelusta on asiakkaalle?
- Onko tuotteen tai palvelun tarkoitus erikoistua vai onko kyseessä massatuote tai -palvelu?
- Mitkä tuotteista tai palveluista kuuluvat yrityksen ydinosaamisalueisiin?

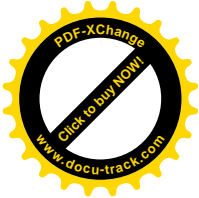
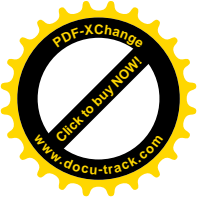
( Meretniemi, I & Ylönen, H. Yrityksen perustajan käsikirja. 2008. S. 26)

Kysynnän määrä on se, kuinka paljon asiakkaat ovat valmiita ostamaan kyseistä tuotetta tai palvelua. On myös huomioitava, kuinka paljon asiakkaat ovat valmiita maksamaan tuotteesta tai palvelusta. Yrityksen on saatava aikaan tarpeeksi volyymia eli riittävä myyntimäärä, jotta yritys olisi kannattava. ( Meretniemi, I & Ylönen, H. Yrityksen perustajan käsikirja. 2008. S. 26)

### 4.2.4 Asiakkaat

Yritystä perustettaessa on pohdittava ketkä ovat yrityksen asiakkaita ja asiakasryhmiä. Pintaraapaisun jälkeen yrittäjän olisi hyvä pohtia, minkälaisia yrityksen asiakkaat ovat, missä he sijaitsevat, mitkä ovat heidän tarpeensa ja ennen kaikkea, miten heidät tavoittaa. Aloittavan yrittäjän on lisäksi syytä tutkia, miten asiakkaat suhtautuvat jo markkinoilla oleviin palveluihin. ( Meretniemi, I & Ylönen, H. Yrityksen perustajan käsikirja. 2008. S. 27)

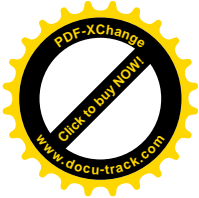
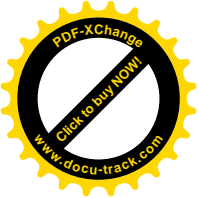
Asiakkaiden tutkimista nimitetään yleisimmin termillä asiakasanalyysi. Seuraavat kysymykset auttavat yrittäjään pohtimaan mahdollisia asiakasryhmiään:



- Keitä yrityksen asiakkaat ja asiakasryhmät ovat?
- Minkä tarpeen palvelumme tyydyttää tai minkä ongelman palvelu ratkaisee?
- Miten asiakkaiden tarpeet tyydytetään nyt?
- Esiintyykö markkina-alueella ostouskollisuutta vai ovatko jotkut asiakkaista halukkaita vaihtamaan palvelutarjoajaa?
- Paljonko asiakas tai asiakasryhmät ovat valmiita käyttämään rahaa palveluun?
- Mihin suuntaan ostovoima on kehittymässä?
- Paljonko markkina-alueella on asiakkaita?
- Nouseeko vai laskeeko asiakasmäärät tulevaisuudessa?
- Paljonko asiakkaat tuovat rahaa alueelle?
- Mikä olisi yrityksesi markkinaosuus?
- Mihin suuntaan markkinat kehittyvät?
- Kuka tekee lopullisen ostopäätöksen?
- Mistä ja milloin ostetaan?
- Kuinka usein ostetaan?
- Millainen mainos puree juuri sinun asiakkaaseesi?
- Johtopäätökset?

(Raatikainen, L. 2011. Liikeideasta liikkeelle. S. 86)

Edellisten kysymysten perusteella, voimme todeta, että perustettavan yrityksen asiakkaat ovat televisio- ja elokuvaprojektien tuottajia, jotka etsivät projektiinsa ammattitaitoista jälkituotantoon erikoistunutta yritystä tai henkilöä. Markkinoilla on tällä hetkellä runsaasti tarjontaa elokuva-alan työntekijöistä. Markkina-alueella esiintyy ostouskollisuutta, sillä tuottajat tekevät yhteistyötä mielellään tuttujen ihmisten kanssa. Toisaalta markkinoilla on tällä hetkellä paljon tarjolla pieniä projekteja, joissa vakuuttamalla alan ihmiset ammattitaidostaan, on markkinoilla menestyminen taattu. Alalla ollaan erittäin valveutuneita muiden tekemistä töistä ja seurataan tarkasti alalle tulevia.

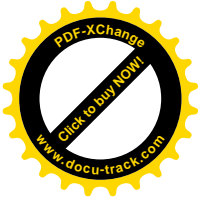
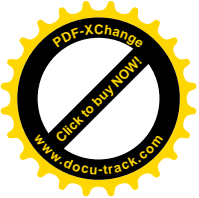


#### 4.2.5 Toimintaympäristö

Yrityksen toimintaympäristöön kuuluvat yrityksen toimiala, toimialan kilpailutilanne, ympäristötekijät sekä asiakkaat ja kysyntä. Yrityksen toimintaympäristössä tapahtuu koko ajan muutoksia, jotka vaikuttavat yrityksen toimintaan. Kaikkia toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia ei voida selvittää vaan yleensä on keskityttävä yritystoiminnan kannalta keskeisimpiin tekijöihin. Toimintaympäristön analyysin tavoitteena on selvittää yrityksen nykyinen toimintaympäristö ja mahdolliset tulevat muutokset. (Opetushallituksen verkko-oppimateriaalit [Verkkajulkaisu]. [Viitattu 13.3.2013].)

Yrityksen ympäristötekijöinä ymmärretään yleensä taloudellinen, poliittinen, sosiaalinen ja teknologinen ympäristö. Taloudellinen kehitys vaikuttaa tuotannontekijöiden hintaan ja kysyntään. Yrityksen liiketoiminnan kannalta tärkeiden tuotannontekijöiden hinnanmuutos vaikuttaa yrityksen toimintaan taloudellisesti. Tuotannontekijöiden kysyntään vaikuttavat asiakkaiden ostokyky, joka on riippuvainen ihmisten elintasosta. Talouden kehityksen indikaattoreita ovat korkotaso ja inflaatio. Näiden indikaattoreiden mahdolliset vaikutukset tulisi selvittää liiketoimintasuunnitelmassa. Poliittinen ympäristö vaikuttaa yritystoimintaan erilaisten lainsäädäntöjen ja asetusten muodossa. Lisäksi poliittisten päättäjien asenteet yritystoimintaa kohtaan ilmenee poliittisina päätöksinä. Sosiaaliseen ympäristöön kuuluu mm. väestörakenteen kehitys. Väestön ikärakenne ja koulutustason kehitys vaikuttavat yrityksen työvoimatilanteeseen ja sopivan työvoiman saatavuuteen. Sosiaaliset tekijät, joita ovat lisääntynyt vapaa-aika ja kulutustottumusten muutokset, vaikuttavat kuluttajaryhmien rakenteeseen ja näin yrityksen asiakaskuntaan. Teknologian kehityksellä voi olla suuriakin vaikutuksia yrityksen toimintaan, sillä esimerkiksi tietoliikennetekniikan kehitys ja tiedon siirron nopeus on olennainen osa yrityksen liiketoimintaa. Siksi näiden asioiden muutokset kannattaa selvittää liiketoimintasuunnitelmassa. Täysin uudenlaisten tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehitys voi vaikuttaa koko yrityksen toimialaan merkittävästi. (Opetushallituksen verkko-oppimateriaalit [Verkkajulkaisu]. [Viitattu 13.3.2013].)

Toimintaympäristön tuntemus edellyttää toimialan ja sen kilpailutilanteen hyvää tuntemusta. Toimialan kilpailuun vaikuttavat neljä eri tekijää uudet kilpailijat, ostajien



vaikutusvalta, tuotantopanosten myyjien uhka ja korvaavat tuotteet. Uusien kilpailijoiden ilmestyminen markkinoille lisää alan kilpailua ja vaikuttaa alalla toimivien yritysten kannattavuuteen. Ostajien vaikutus yrityksen toimintaan näkyy hintakilpailuna ja kustannuksia aiheuttavana palvelukilpailuna. Ostajien vaikutusvalta lisääntyy sitä mukaan, mitä vähemmän heitä on, tai jos markkinoilla on paljon samanlaisia tuotteita. Monella alalla keskeisiä kannattavuuteen vaikuttavia tekijöitä ovat raaka-aineiden, komponentti ja työvoiman kustannukset. Tuotantopanosten toimittajien valta näkyy juuri näissä asioissa. Korvaavat tuotteen tuovat markkinoille uhan, jossa uusi tuote täyttää asiakkaiden tarpeet paremmin kuin vakiintunut tuote. (Opetushallituksen verkko-oppimateriaalit [Verkkójulkaisu]. [Viitattu 13.3.2013].)

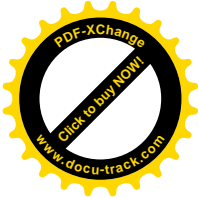
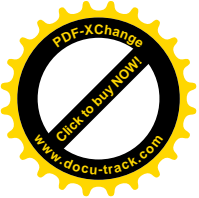
### 4.3 Yhtiömuoto ja vakuutukset

#### 4.3.1 Yhtiömuoto

Aloittavalla yrittäjällä on mahdollisuus valita viidestä yhtiömuodosta itselle sopivin. Yhtiömuotoja ovat toiminimi, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö ja osuuskunta. Tässä valinta on selkeästi toiminimi, koska yrityksen perustaa yksi ihminen, joka tarjoaa ammattitaitoaan TV- ja elokuvateollisuuden jälkituotantoon. Toiminimen perustaminen on yksityistä elinkeinonharjoittamista, joka voidaan jakaa ammatinharjoittajiin ja liikkeenharjoittajiin. Ammatinharjoittajat toimivat usein yksin eikä heillä ole palkattua työvoimaa. Tällaisia ovat esimerkiksi nuohoojat, taksin kuljettajat ja kirvesmiehet. Liikkeenharjoittajat toimivat kiinteissä tiloissa ja heillä on usein työntekijöitä palkkalistoillaan. Tällaisia liikkeenharjoittajia ovat esimerkiksi parturikampaajat, kioskienpitäjät ja pienet korjaamot. (Raatikainen. 2011. 69)

#### 4.3.2 Vakuutukset

Vakuutusyhtiöt tarjoavat yrittäjille erilaisia vakuutuksia lakisääteisistä yrityksen vakuutuksista vapaaehtoiisiin vakuutuksiin. Jokaisen yrittäjän, jolla on työntekijöitä, on otettava YEL-vakuutus, TyEL- vakuutus, työttömyysvakuutus, ryhmähenkivakuutus ja työtapaturmavakuutus. Vapaaehtoisista vakuutuksista voidaan mainita matkava-



kuutus, sairauskuluvakuutus, vapaaehtoinen eläkevakuutus, tapaturmavakuutus, ajoneuvovakuutus, kuljetusvakuutus, keskeytysvakuutus, vastuuvakuutus ja omaisuusvakuutus. (Vakuutusyhtiö If:n www-sivut [Verkkajulkaisu]. [Viitattu 8.3.2013].)

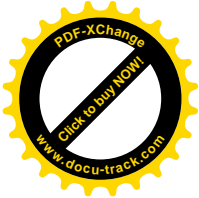
Jokaisen yrittäjän on otettava yrittäjätoimintansa ajalle yrittäjien eläkelain (YEL) mukainen vakuutus. YEL -vakuutus on pakollinen vakuutus, jolla karttuu yrittäjän YEL -eläke. Vakuutusta ei voi korvata vapaaehtoisilla eläkevakuutuksilla. YEL -vakuutukseen vahvistetut työtulot vaikuttavat myös yrittäjän muuhun sosiaaliturvaan. YEL -vakuutukseen kuuluvat vanhuuseläkkeen lisäksi työkyvyttömyyseläke ja yrittäjän perheelle perhe-eläketurva. (Aloita yrittäminen ifistä, s.18)

Kyseessä oleva yritys tarvitsee lakisääteisistä vakuutuksista YEL-vakuutuksen. Vapaaehtoisina vakuutuksina yrittäjän kannattaa vakuuttaa yrityksen irtaimisto kuljetusvakuutuksella ja omaisuusvakuutuksella. Lisäksi yrittäjän kannattaa harkita itsensä vakuuttamista matkavakuutuksella, tapaturmavakuutuksella, sairauskuluvakuutuksella ja vastuuvakuutuksella. Nämä kaikki vakuutukset sen vuoksi, että työ ei aina tapahdu kotiosoitteessa vaan saattaa olla, että yrittäjä joutuu työskentelemään kuvauspaikoilla tai jälkityöstöä varten varatuissa tiloissa. Tällöin on hyvä, että yrittäjä on vakuuttanut itsensä sekä kalustonsa liikkuvuuden aiheuttamilta riskeiltä.

## 5 TALOUSHALLINNON JÄRJESTÄMINEN

### 5.1 Taloushallinnon palvelut, itse vai ostettuna?

Yrityksen perustamistoimien jälkeen, yrittäjä usein pohtii tehdäkö kirjanpito itse vai ostaako palvelut auktorisoidulta taloushallinnon ammattilaiselta. Tämän asian pohtimiseen kannattaa käyttää aikaa, koska kirjanpitomenetelmien suunnittelu, kirjanpitoaineiston oikeanlainen käsittely, lakien, asetusten ja hyvän kirjanpitotavan noudattaminen on vaativa työ, jossa vahva asiantuntemus taloushallinnon osa-alueista tekee työn hoitamisesta helpompaa. (Holopainen & Levonen. 2003. s. 169)



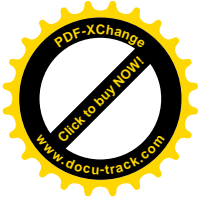
Suomessa tiloimistojen ja konsultointiyriytysten auktorisoinnista vastaa Taloushallintoliitto yhteistyössä Tili-instituuttisäätiön kanssa. Taloushallintoliitto edellyttää auktorisointia hakevalta tiloimistolta kahden vuoden seurantajaksoa sekä lisäksi auktorisointiin liittyy erinäinen määrä vaatimuksia, jotka koskevat kirjanpitäjien ammattitaitoa. Auktorisoinnilla pyritään takaamaan tiloimistojen asiakkaille testattua ammattitaitoa. Auktorisoitu tiloimisto on myös huolehtinut muista asioista kuten vastuuvakuutukset ja järjestelmät. (Taloushallintoliiton www-sivut. [Viitattu 4.3.2013].)

Yrityksen koko ja kasvuvauhti vaikuttavat siihen, millaisia taloushallinnon palveluja yritys tarvitsee. Tiloimistot tarjoavat palveluita myös käynnistysvaiheessa oleville yrityksille. Käynnistysvaiheessa yrityksen tarpeet liittyvät lähinnä viranomaisilmoituksiin ja perustamistoimiin. Tiloimistot voivat auttaa kaupparekisterin, verottajan ja pankin kanssa. Ensimmäisten kuukausien ajan yritystoiminnan aloittamisesta, yritykselle riittävät todennäköisesti tiloimistojen tarjoamat kirjanpidon peruspalvelut. (Taloushallintoliiton www-sivut. [Viitattu 4.3.2013])

## 5.2 Kirjanpito

Eduskunnan säätämän kirjanpitolain perusteella jokainen, joka harjoittaa ammatti- tai liiketoimintaa on kirjanpitovelvollinen (Kirjanpitolaki). Lisäksi kirjanpitovelvollisia ovat aina osakeyhtiöt, osuuskunnat, kommandiittiyhtiöt, avoimet yhtiöt, yhdistykset sekä muut yhteisöt tai säätiöt toimintansa laadusta riippumatta (Holopainen & Levonen. 2003. S.165). Kirjanpitovelvollisuus alkaa siitä, kun yritys on perustettu. Kirjanpitovelvollisuus tarkoittaa yrityksen johdon velvollisuutta kerätä, säilyttää ja raportoida yrityksen liiketapahtumat hyvän kirjanpitotavan mukaisesti. (Holopainen & Levonen. 2003. S.165)

Kirjanpidon tarkoituksena on kuvata yrityksen toimintaa. Kirjanpidossa yrityksen tulot, menot, varat ja velat pidetään erillään yrittäjän ja muiden yritysten tuloista, menoista, varoista ja veloista. Kirjanpidon tehtävänä on myös selvittää yrityksen jakokelpoinen voitto ja varallisuusasema. (Holopainen & Levonen. 2003. S.165)



Yrityksen kirjanpidosta laaditaan tilikausittain tilinpäätös. Yrityksen tilikausi voi olla yksi kalenterivuosi tai muu toiminnan laatuun sopiva 12 kuukauden mittainen ajanjakso. Aloittavan yrityksen ensimmäinen tilikausi voi olla lyhyempi kuin 12 kuukautta. Ammatinharjoittajan tilikausi on aina kalenterivuosi (1.1.–31.12.), jos ammatinharjoittaja käyttää yhdenkertaista kirjanpitoa. (Holopainen & Levonen. 2003. S.166)

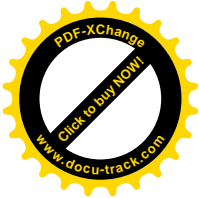
Kirjanpitovelvollisen on, ammatinharjoittajaa lukuun ottamatta, pidettävä kahdenkertaista kirjanpitoa. Tällöin yrityksen liiketapahtumat kirjataan tileille siten, että kirjaus löytyy aina vähintään kahdelta eri tililtä. Tilit on nimetty tilijärjestelmän mukaisesti. Tilien määrä riippuu siitä, kuinka tarkkaan yrityksen johto haluaa jakokelpoisen voiton ja varallisuusaseman eriteltävän. Tileistä on kuitenkin pystyttävä vaikeuksitta muodostamaan tilinpäätöksen vaatimat tuloslaskelma- ja tasekaavan mukaiset tiedot. (Holopainen & Levonen. 2003. s. 166)

Kirjanpitolain mukaan jokaiselta tilikaudelta on laadittava tilinpäätös. Tilinpäätökseen kuuluvat tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma sekä niiden liitetiedot. Toimintakertomus on tilinpäätökseen liittyvä erillinen asiakirja. Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva kirjanpitovelvollisen tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Pienten kirjanpitovelvollisten ei tarvitse laatia toimintakertomusta mikäli enintään yksi seuraavista rajoista ylittyy:

- Liikevaihto 7 300 000 euroa
- Taseen loppusumma 3 650 000 euroa
- Palveluksessa keskimäärin 50 henkilöä

(Tomperi. 2008. S.110, 143, 165)

Tasekirja on sidottu kirja, jonka sivut on oltava juoksevasti numeroituja. Tasekirja sisältää tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman, niiden liitetiedot, toimintakertomuksen sekä luettelon käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista samoin kuin tiedon niiden säilytystavoista. Tilinpäätös on valmis, kun tilinpäätös ja toimintakertomus on päivätty ja kirjanpitovelvollinen on allekirjoittanut ne. Tilinpäätös on tehtävä neljän kuukauden kuluttua tilikauden päättymisestä ja kirjanpitokirjoja on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä. (KPL 3 luku 6-8§)



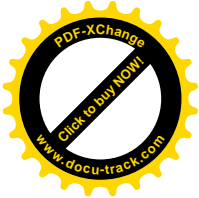
Perustettava yritys on yhden miehen toiminimi, joka katsotaan kirjanpitolain mukaan ammatinharjoittajaksi. Yrityksellä ei ole vakituisia toimitiloja vaan yrittäjä työskentelee pääasiallisesti kotoa käsin tai projektista riippuen hän voi työskennellä muun muassa asiakkaan toimitiloissa. Hänellä on siis mahdollisuus valita yhdenkertaisen tai kahdenkertaisen kirjanpidon välillä. Yhdenkertainen kirjanpito olisi helppo toteuttaa aloittavalla ammatinharjoittajalla, mutta neuvoisin kuitenkin yrittäjää miettimään mahdollisia tulevaisuuden suunnitelmia, sillä yhdenkertaisen kirjanpidon muuttaminen kahdenkertaiseksi on työlästä, mikäli yritys kasvaa ja ammatinharjoittajasta tulee liikkeenharjoittaja. Kirjanpitolain mukaan liikkeenharjoittajan tulee käyttää kirjanpidossaan kahdenkertaista kirjanpitoa.

Yhdenkertaisessa kirjanpidossa tilikausi on aina yksi kalenterivuosi. Yhdenkertainen kirjanpito on aina maksuperusteista, joka tarkoittaa sitä, että tilitapahtuma merkitään kirjanpitoon silloin, kun tilille tulee rahaa tai tililtä lähtee rahaa. Usein maksuperusteisen kirjanpidon tulot ja menot merkitään kirjanpitoon laskutusperusteisesti eli laskun päiväyksen mukaan. (Holopainen & Levonen. 2003. S.166)

Kahdenkertaisessa kirjanpidossa tilikausi voi olla yksi kalenterivuosi tai mikä tahansa 12 kuukauden ajanjakso, joka sopii yrityksen toiminnan laatuun. Kahdenkertainen kirjanpito on aina suoriteperusteista kirjanpitoa, jossa lasku kirjataan tileille silloin, kun se lähetetään tai vastaavasti, kun lasku saapuu yritykseen. (Holopainen & Levonen. 2003. S.166)

### 5.3 Verotus

Verot jaetaan välittömiin ja välillisiin veroihin. Välillisiä veroja ovat ns. kulutusverot, jotka kuluttaja maksaa kaupan yhteydessä tuotteen tai palvelun hinnassa. Näitä ovat mm. arvonlisävero ja valmisteverot. Välittömät verot tulevat suoraan verovelvollisen maksettavaksi ja ne määräytyvät verovelvollisen omien tulojen mukaan. Välittömiä veroja ovat mm. valtion tulovero, kunnallisvero, yhteisön tulovero, sairausvakuutusmaksu, työnantajan sosiaalivakuutusmaksu, kiinteistövero ja arpajaisvero. (Verohallinnon www-sivut [Verkkodokumentti]. [Viitattu 26.3.2013].)

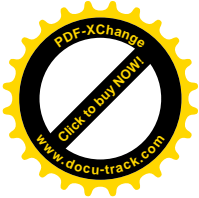


Tässä kyseessä on yksityinen elinkeinoharjoittaja, jota verotetaan luonnollisena henkilönä hänen kaikkien pääoma- ja ansiotulojensa perusteella. Yksityisen elinkeinonharjoittajan tulo jaetaan pääomatuloon ja ansiotuloon (Meretniemi & Ylönen. 2008. S.56). Yksityisen elinkeinonharjoittajan elinkeinotulosta pääomatuloa on pääsääntöisesti elinkeinotoimintaan kuuluvalla nettovallisuudelle laskettu 20 %:n vuotuinen tuotto. Tämän ylittävä osa on ansiotuloa. Verovelvollinen voi kuitenkin vaatia pääomatulo-osuudeksi 10 %:n tuottoa. Yrittäjä voi laskea kumman prosenttiluvun käyttäminen johtaa pienempiin veroihin. (Tomperi. 2007. S. 31)

Pääomatulo-osuuden laskentaperusteena käytetään verovuotta edeltäneen verovuoden päättyessä ollutta nettovarallisuutta. Nettovarallisuus lasketaan vähentämällä yrityksen varoista yrityksen velat. Jotta saadaan pääomatulo-osuuden laskentaperuste, lisätään nettovarallisuuteen 30 % verovuoden päättymistä edeltäneiden 12 kuukauden aikana maksettujen elinkeinotoiminnan ennakopidätyksen alaisten palkkojen määrä. (Tomperi. 2007. S. 31) Vuodesta 2012 lähtien pääomatulon veroprosentti on 30 % ja yli 50 000 €tuloista 32 %. (Verohallinnon www-sivut [Verkkodokumentti]. [Viitattu 26.3.2013].)

Pääomatulo-osuuden laskentaperuste saadaan yrityksen taseesta. Elinkeinoiminnan nettovarallisuutta laskettaessa ei oteta huomioon verovelvollisen yksityistalouteen kuuluvia varoja ja velkoja. Siispä yksityiskäytössä olevat autot ja asunto jäävät laskelman ulkopuolelle siinäkin tapauksessa, että ne on sisällytetty taseeseen. Laskennassa ei oteta huomioon myöskään sitä taseessa huomioitua omaisuutta, joka ei kuulu elinkeinotoimintaan. Nettovarallisuudessa ei huomioida myöskään varojen arvostamislaissa mukaisia verovapaita varoja eikä korkotulon lähdeverolain mukaisia talletuksia ja sijoituksia. (Tomperi. 2007. S. 31)

Ansiotulon osuus saadaan, kun yrityksen tulosta vähennetään pääomatulon osuus. Ansiotulosta laskettava valtion tulovero lasketaan progressiivisen taulukon mukaan. Ansiotulosta menevä kunnallis- ja kirkollisvero sekä sairausvakuutusmaksut ovat suhteellisia. (Tomperi. 2007. S. 32–33)



## 5.4 Kannattavuus

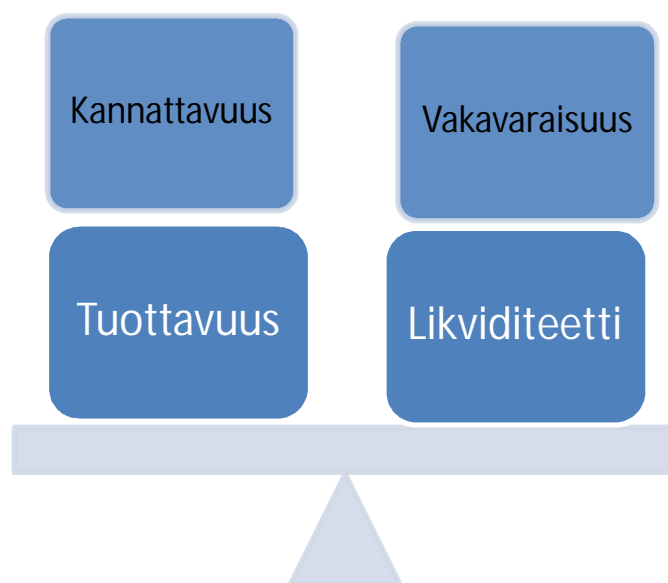
Yrityksen kannattavuudella tarkoitetaan sitä, että yrityksen tuotot ovat kustannuksia suuremmat pitkällä aikavälillä. Yrityksen toiminnan on myös oltava tuottavaa, jotta yritys kykenee täyttämään ne vaatimukset ja toivomukset, joita eri sidosryhmät niihin kohdistavat. (Raatikainen. 2011. S.130)

Tuottavuudella tarkoitetaan yrityksen tuotoksen suhdetta siihen tehtyyn työhön. Tuotosta voidaan mitata tässä tapauksessa asiakaskontaktien määränä per työpäivä. Tuottavuutta voidaan parantaa muuttamalla asiakkaiden tai työpäivien määrää. Hyvä tuottavuus ei aina takaa yrityksen kannattavuutta, sillä yritys on voinut hinnoitella tuotteensa väärin tai yritys on kohdistanut voimavaransa kannattamattomiin tuotteisiin. Yrity maailmassa käytetään kannattavuuden ohella termiä taloudellisuus, joka mittaa samaa asiaa eli

$$\text{TALOUDELLISUUS} = \frac{\text{TUOTOT}}{\text{KUSTANNUKSET}}$$

Kuvio 1. Tuottavuuden laskentakaava  
(Raatikainen. 2011. S.130)

Yritystoiminnassa on otettava huomioon yrityksen vakavaraisuus, joka tarkoittaa sitä, että yritys ei ole ottanut liikaa velkaa suhteessa tuotto-odotuksiin. Rahoitusriski syntyy, kun yrityksellä on paljon velkaa ja yrityksen omarahoitusaste on pieni. Käytettävissä olevan rahan määrän eli likviditeetin pitää kattaa yrityksen lainojen lyhenykset, korot ja päivittäiset menot. (Raatikainen. 2011. S.130)

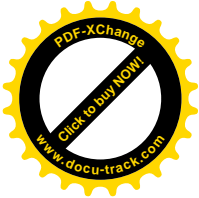


Kuvio 2. Yrityksen taloustavoitteet  
(Raatikainen. 2011. S.130)

#### 5.4.1 Investoinnit

Yrityksen perustamisen alkutaipaleella yrittäjä tarvitsee rahaa alkuinvestointeihin, joihin kuuluvat mm. koneiden, laitteiden ja toimitilojen hankinta eli käyttöpääoman hankinta. Näitä hankintoja kutsutaan investoinneiksi. (Raatikainen. 2011. S.131) Käsite investointi rajataan yleisesti koskemaan sellaisia menoja, jotka ovat rahamäärältään suuria ja joissa tulon odotusaika on pitkä (Neilimo & Uusi-Rauva. 2005. S.207).

Investoinnit sitovat suuren määrän yrityksen rahoituksesta ja siksi investointipäätöstä tehtäessä on pohdittava tarkoin investoinnin tuoma hyöty yritykselle (Neilimo & Uusi-Rauva. 2005. S.206–207). Esimerkiksi yrityksen toimitiloja hankittaessa on huolellisesti varmistuttava toimitilojen sopivuudesta omalle liikeidealle. Toimitilojen

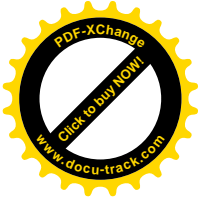


tulee olla keskeisellä paikalla liikeidean kannalta sekä yrittäjän on viimeistään tässä vaiheessa mietittävä yrityksen tulevaisuuden suunnitelmia. Aiotaanko yritystä mahdollisesti laajentaa tulevan viiden vuoden aikana ja soveltuvatko kyseessä olevat liiketilat yrityksen suunnitelmiin. Vanhan liikehuoneiston remontoiminen voi olla yllättävän kallista, joten on taloudellisesti järkevää miettiä myös uusien tilojen rakentamista vaihtoehtona. (Raatikainen. 2011. S.131) Epäonnistuneet investoinnit ovat aiheuttaneet monta konkurssia. Kaikkia investointeja yhdistää kaksi taloudenpidon lähtökohtaa: niukkuus ja valinta. Siksi investoinnit on hyvä suunnitella huolellisesti, niiden kannattavuus tulee laskea tarkoin sekä määrittellä investoinnin rahoitustarve. (Neilimo & Uusi-Rauva. 2005. S.206–207)

Käyttöomaisuuden investointilaskelma esittää yrityksen investoinnit realistisiin kustannustietoihin perustuen. Investointilaskelmassa tulee ottaa huomioon seuraavia asioita ja kustannuksia:

- Liiketilat
  - Kiinteistön, tontin, osakkeiden ja rakennusten ostohinta
  - Liiketilojen remontointi ja muutostöiden kustannukset
- Koneet ja laitteet
  - Ostohinta
  - Asennus, korjaus- ja muutostyöt
- Kalusto- ja kuljetusvälineet
  - Ostohinta
  - Asennus, korjaus- ja muutostyöt
- Irtaimisto ja sisustus
  - Toimistokalusteet
  - Toimistotarvikkeet
  - Muut tarvikkeet

Laskelmissa on otettava huomioon kustannusylitysvaraus, joka on yleensä 5-10 prosenttia investointien kokonaiskustannuksista. Kustannusylitysvarauksen huomioiminen investointilaskelmassa on hyvää investointisuunnittelua, sillä hyvästä suunnitelmasta huolimatta muutokset ja yllätykset ovat mahdollisia ja niihin on varauduttava. (Raatikainen. 2011. S.132)



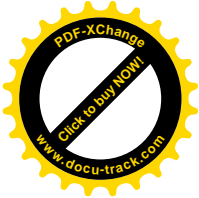
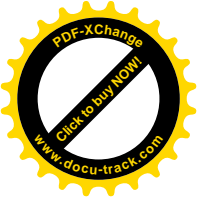
#### 5.4.2 Käyttöpääoma

Yrityksen toiminnasta aiheutuu kuluja, jotka vaativat yritykseltä käyttöpääomaa. Käyttöpääoman tarvelaskelma auttaa uutta yrittäjää varautumaan juokseviin menoihin. Yrityksen käyttöpääomantarve koostuu ostovelosta, valmisteverastosta, myyntisaamisista, valmistuksesta, yleiskustannuksista ja raaka-aineverastoista. Käyttöpääoman tarve tulisikin määrittää toimialasta riippuen kahden tai kolmen ensimmäisen toimintakuukauden ajalle. Lisäksi yrityksellä pitää olla käteisvaroja käytettävissään yllättäviin menoihin. Käyttöpääomantarvetta laskettaessa on hyvä ottaa huomioon kustannusylitysvaraus, joka olisi hyvä olla 5-10 prosenttia käyttöpääoman tarpeesta. (Raatikainen. 2011. S.133)

Käyttöpääoman määrää voidaan pienentää lyhentämällä raaka-aineiden ja valmiiden tuotteiden varastossa oloaikaa sekä tuotantoprosessin kestoa. Asiakkaiden kanssa voi neuvotella lyhyemmät maksuajat myyntisaamisille ja vastaavasti tavarantoimittajien kanssa voi neuvotella pidemmistä maksuajoista ostovelolle. Lisäksi käyttöpääoman määrää vähentää kiinteiden kustannusten alentaminen. (Raatikainen. 2011. S.133)

#### 5.4.3 Myyntikatetarve

Yritystoiminnan myyntikatteella katetaan kaikki yritystoiminnan kustannukset. Tällöin yritystoiminta on kannattavaa. Myyntikate tarkoittaa tuotteen tai palvelun myynti- ja ostohinnan välistä erotusta. Tuloslaskelmassa myyntikate ilmoittaa yrityksen liikevaihdon ja muuttuvien kustannusten välisen erotuksen. Myyntikatetarve saadaan selvittämällä, paljonko yritys tarvitsee myyntituloja, jotta saataisiin nollatulot eli tilanne, jossa ei ole voittoa tai tappiota. Myyntikatetarpeen laskukaavana voidaan käyttää tuloslaskelman kaavaa käänteisessä järjestyksessä eli tulos esitetään ensin. (Raatikainen. 2011. S.134)



Taulukko 1. Myyntikatetarvelaskelma

<b>Myyntikatetarve</b>		€
Tulostavoite (ennen veroja)		<b>0,00</b>
+ poistot ja lainojen lyhennykset		0,00
<b>= RAHOITUSTULOSTARVE</b>		0,00
+ lainojen korot ja muut kulut		0,00
+verot		<b>0,00</b>
<b>= KÄYTTÖKATETARVE</b>		0,00
+ kiinteät kulut		
yrittäjän palkat	0,00	
yrittäjän palkan sivukulut	0,00	
muut kiinteät kulut	0,00	0,00
<b>= MYYNTIKATETARVE</b>		0,00
+ <i>muuttuvat kulut</i>		0,00
<b>= LIIKEVAIHTO</b>		0,00

(koska tulos on 0)

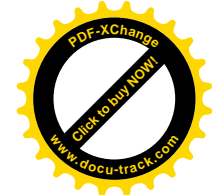
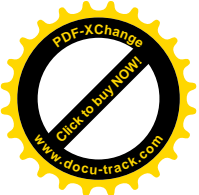
Katetuottolaskennan peruskaavalla voidaan laskea yrityksen tulos. Katetuottolaskenta perustuu siihen, että yritystoiminnan kulut jaetaan yksinkertaisesti muuttuviin ja kiinteisiin kustannuksiin. Katetuotto saadaan vähentämällä myyntituotoista muuttuvat kustannukset ja katetuotosta edelleen vähentämällä kiinteät kustannukset saadaan yritystoiminnan tulos. (Raatikainen. 2011. S.135)

Katetuottolaskennan peruskaava on seuraavanlainen:

Myyntituotot
- <u>Muuttuvat kustannukset</u>
= Katetuotto
- <u>Kiinteät kustannukset</u>
= Tulos

Kuvio 3. Katetuottolaskennan peruskaava

(Neilimo & Uusi-Rauva. 2005. S.67)



Yritystoiminta on kannattavaa, mikäli katetuotto on suurempi kuin kiinteät kustannukset. Tällöin yritys tuottaa voittoa. Tappio syntyy, kun katetuotto on pienempi kuin kiinteät kustannukset. (Raatikainen. 2011. S.135)

## 5.5 Budjetointi

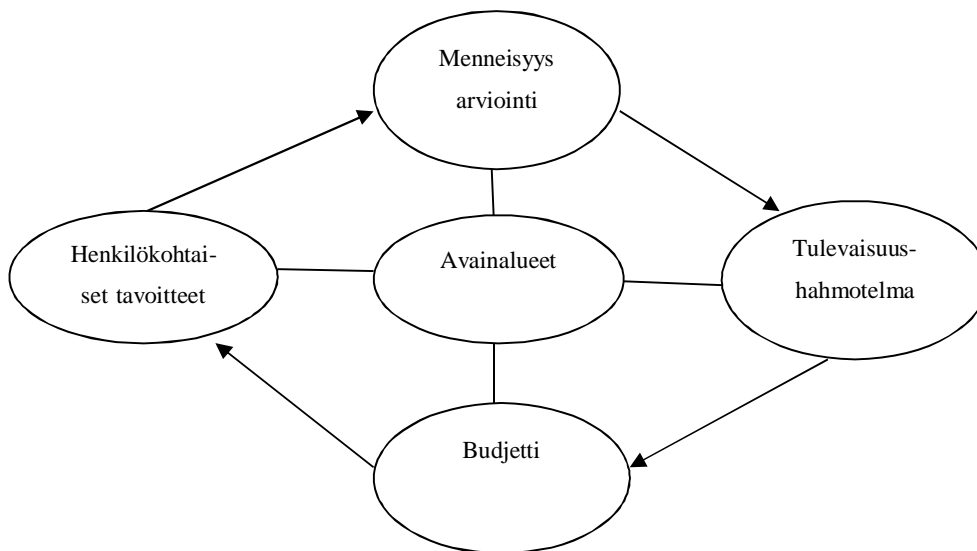
Budjetti on yrityksen talousjohtamisen tärkeimpiä työkaluja. Budjetin avulla yritys asettaa tavoitteet, toteuttaa määritellyjä tavoitteita ja seuraa tavoitteiden toteutumista. Yrityksellä voi olla useita budjetteja, jotka yhdessä muodostavat yrityksen budjettijärjestelmän. Yrityksen pääbudjetit ovat tulos- ja rahoitusbudjetti. Tulosbudjetti on suoriteperusteinen ja ilmaisee yrityksen kannatustavoitteen. Rahoitusbudjetti on maksuperusteinen ja sen avulla pyritään turvaamaan yrityksen likviditeetti mahdollisimman edullisesti. (Neilimo & Uusi-Rauva. 2005. S.230)

Budjetti on yrityksen toiminnan ohjausväline, joka on tärkeiltä osin rahamittainen ja luo riittävän yksityiskohtaisen kuvan yrityksen toimintojen tavoitteista ja resursseista suunnittelu- ja toimintakaudelle. Budjetin tarkoitus on myös koota yrityksen eri toiminnot yritystoiminnan kokonaiskuvaksi. Budjetti ja budjetointi ovat myös tehokkaita välineitä yrityksen henkilöstön sitouttamiseen ja motivoimiseen yrityksen budjetoituihin tavoitteisiin ja toimintoihin. (Neilimo & Uusi-Rauva. 2005. S.230)

Taloushallinnossa budjetti on tavallisesti määritelty seuraavasti: *Budjetti on yrityksen tai sen osaston toimintaa varten laadittu, mahdollisimman edullisen taloudellisen tuloksen sisältävä ja määrättyä ajanjaksona toteutettavaksi tarkoitettu rahamääräinen, joskus määrällisestikin ilmaistu toimintasuunnitelma.* (Neilimo & Uusi-Rauva. 2005. S.231)

Budjetointi on budjettia laajempi kokonaisuus, jonka yksi määritelmä on, että budjetoinnilla tarkoitetaan budjetin laatimista, tarpeellisten vaihtoehtojen etsimistä, vertailua ja toimintavaihtoehtojen valintaa. Budjetointi on budjetin käyttöä yritysjohtamisen apuvälineenä. (Neilimo & Uusi-Rauva. 2005. S. 231)

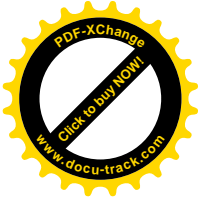
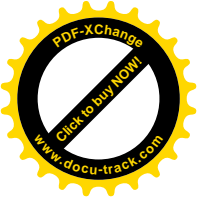
Yritystoimintojen budjettisuunnittelun pohjan muodostavat lähtökohtaolettamukset kilpailuympäristön muuttumisesta, taloudellisesta kehityksestä ja uusien normien vaikutuksista yritystoimintaan. Jotta yritys voi suunnitella toimintojaan, on sen kar-  
toitettava toimintavaihtoehdot ja luotava sekä toteutettava valitut toimintaohjelmat.  
(Neilimo & Uusi-Rauva. 2005. S. 232)



Kuvio 4. Budjetointiprosessin tehtävät  
(Neilimo & Uusi-Rauva. 2005. S.234)

Budjetointiprosessiin kuuluu yrityksen menneen kehityksen arviointi, josta voidaan aloittaa seuraavan vuoden budjetointi. Seuraavaksi budjetoinnissa pitää siirtyä hahmottelemaan tulevan budjettivuoden toimintaympäristön kehitystä ja yrityksen omia toimintasuunnitelmia. Kolmas budjetoinnin osa on itse budjetin suunnittelu ja laatiminen yritystä ja sen tulosityksikköjä ja toimintoja varten. Neljännessä budjetoinnin vaiheessa budjetti kohdistetaan ja jaetaan henkilökohtaisiksi tavoitteiksi. Ennen budjetin vahvistamista päätöksentekoelementin kannattaa määrittää budjettivuoden avaintulostavoitteet eli ne tavoitteet, joiden saavuttamista pidetään erityisen tärkeinä tulevana budjettivuotena. (Neilimo & Uusi-Rauva. 2005. S.234)

Hyvä budjetointi on yksinkertaista ja vaatii tuekseen täsmällisen budjetin seurannan, erojen analysoinnin ja virheiden korjaamisen. Hyvä laskentajärjestelmä ja osaava



taloushallinto sekä sopivat tunnusluvut eli mittarit kuvaavat ja mittaavat budjettita-  
voitteita ja niiden toteumia. (Neilimo & Uusi-Rauva. 2005. S.235)

## 6 RAHOITUS

Yrityksen taloudessa rahalla on kolme tehtävää:

- Vaihdon väline
- Arvon mitta
- Arvon säilyttäjä

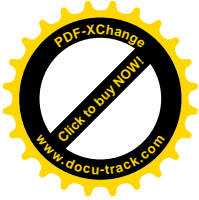
(Leppiniemi, J. 2009. Rahoitus. S.105)

Vaihdon välineenä olevaa rahaa sanotaan monetaariseksi. Myymällä tavaraa tai palveluita yritys saa rahaa, jolla se voi vastaavasti hankkia uusia tuotannon tekijöitä, suorittaa lainan lyhennykset ja maksaa verot yhteiskunnalle. (Leppiniemi, J. 2009. Rahoitus. S.105)

Arvon mittana käytettävä raha on bonitaarista. Bonitaarinen raha tekee suoritteista ja tuotannon tekijöistä yhteismitallisia. Yhteismitallistamisen ansiosta yritys voi tehdä rahamääräisiä suunnitelmia ja vertailla erilaisia vaihtoehtoja. Arvon mittana käytettävän ansiosta rahamääräiset suunnitelmat voidaan arvostaa samaan mittayksikköön. (Leppiniemi, J. 2009. Rahoitus. S.105)

Arvon säilyttäjänä toimivan rahan avulla voidaan kuluttamista siirtää myöhemmäksi esimerkiksi lainaamalla rahaa toiseen yritykseen. Lainasta saadaan korkoa, joka säilyttää lainatun rahan arvon. Rahan arvon muuttumisen eli inflaation tai deflaation takia, raha toimii täysimääräisesti arvon säilyttäjänä vain lyhyen aikaa. Pidemmällä tarkastelujaksolla raha säilyttää arvon erikoisjärjestelyjen avulla esimerkiksi indeksiehtoisen tuottoa saavan sijoittamisen kautta. (Leppiniemi, J. 2009. Rahoitus. S.105)

Perinteisesti yrityksen pääoma jaetaan omaksi ja vieraaksi pääomaksi. Vieraalla pääomalla tarkoitetaan lainarahoitusta. Oma pääoma voi olla sijoitettua omaa pääomaa



tai yrityksen sisäistä rahoitusta. Omalla pääomalla tarkoitetaan lähtökohtaisesti yrittäjän omaa rahoituspanosta yritykseen. Yrityksen omaa pääomaa lisää yrityksen sisäisesti aikaansaama rahoitus. (Leppiniemi, J. 2009. Rahoitus. S.105)

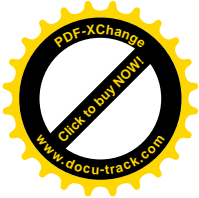
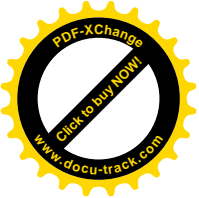
## 6.1 Alkupääoman tarve

Yrityksen perustaminen vaatii aina rahaa. Yrityksen perustamispäätöksen jälkeen kuluja alkaa kertyä heti, sillä jo yrityksen perustamisilmoitus maksaa. Siksi yrityksen rahantarve tulisikin kartoittaa perusteellisesti. Aloituskulujen ja aloitushankintojen lisäksi aloittavan yrittäjän on otettava rahoituslaskelmassa huomioon oma toimeentulo ja yritystoiminnan pyörittäminen noin 6-12 kuukautta toiminnan aloittamisesta eteenpäin. (Meretniemi, I. & Ylönen, H. 2008. S.76)

Yrittäjä joutuu usein odottamaan ensimmäisiä myyntituloja jopa puolivuotta ja, koska yritystoiminnan aloittaminen tarvitsee rahaa jo heti alussa, on yrittäjän varauduttava kassavirran viiveeseen tekemällä suunnitelmat sen mukaisesti. Aloittavan yrittäjän tulisi tarkoin laskea, kuinka paljon alkupääomaa yritys tarvitsee esimerkiksi koneisiin ja kalustoon sekä käyttöpääomaksi eli juokseviin kuluihin. Alkupääomatarvelaskelman jälkeen yrittäjä voi aloittaa rahoituksen suunnittelun. (Meretniemi & Ylönen. 2008. S.76)

## 6.2 Rahoitusvaihtoehdot

Uusille yrittäjille on markkinoilla tarjolla paljon erilaisia rahoitusvaihtoehtoja. Finvera tarjoaa asiakkailleen lainoja, takauksia, pääomasijoituksia sekä vienninrahoituspalveluja. Työ- ja elinkeinotoimisto tarjoaa aloittavalle yrittäjälle starttirahaa kattamaan yrittäjän toimeentulon yritystoiminnan ensimmäiselle 18 kuukaudelle. ELY-keskukset tarjoavat erilaisia tukia erilaisten yritysten kehittämistarpeisiin. Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus eli TEKES tarjoaa innovaatorahoitusta kaiken kokoisille jo toiminnassa oleville yrityksille. Sitra on eduskunnan alainen rahasto, jonka rahoitus koostuu hankerahoitusta, yritysrahoitusta ja rahastosijoittamisesta. Sitra rahoittaa yrityksiä, jotka ratkaisevat ekologisia, sosiaalisia ja hyvinvointiin liittyviä ongelmia.



### 6.2.1 Pankit

Pankit myöntävät uusille yrittäjille lainoja vakuuksia vastaan. Tässä tapauksessa yritys on yksityinen elinkeinonhankkija, joten yrittäjä on henkilökohtaisella omaisuudellaan vastuussa yrityksen veloista ja vakuuksista.

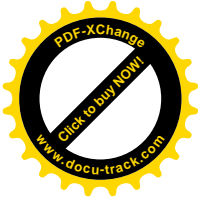
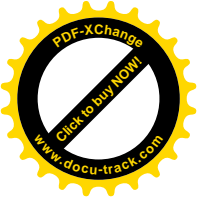
Pankkien edellyttämät vakuudet voivat olla takauksia tai reaaliomaisuutta. Jos yrittäjällä ei ole vakuuksia, nousee lainan korko. Ennen lainapäätöksen saamista pankit edellyttävät hyvin perusteltua ja täsmällistä liiketoimintasuunnitelmaa, joka sisältää yrityksen kannattavuuden kannalta oleelliset laskelmat. Lisäksi yrittäjän henkilökohtainen talous tulee olla kunnossa ja moitteeton. (Meretniemi & Ylönen. 2008. S.78)

Pankit myöntävät yleensä lainoja, joiden takaisinmaksuaika on 1-5 vuotta, mutta pidempiäkin maksuaikoja saa neuvottelemalla. Pankit voivat myöntää lyhennysvapaita vuosia tai kuukausia yrityksestä riippuen. Pankki voi myöntää yritykselle luotollisen tilin, jolta yrittäjä voi nostaa lainaa ilman erillistä hakemusta. Luotollinen tili on pääsääntöisesti tarkoitettu kassavirtojen tasaamiseksi, ja tili voidaan myöntää joko määräaikaiseksi tai toistaiseksi voimassa olevaksi. (Meretniemi & Ylönen. 2008. S.78)

### 6.2.2 Finnvera

Finnvera on valtion omistama erityisrahoittaja ja Suomen virallinen vientitakuulaitos Export Credit Agency (ECA). Finnveran tarkoituksena on taata viennin rahoitukseen liittyviä poliittisia ja kaupallisia riskejä. Poliittisilla riskeillä tarkoitetaan suomalaisen viejäyrityksen asiakkaan sijaintimaan taloudellisesta ja poliittisesta tilanteesta johtuvia riskejä. Kaupalliset riskit liittyvät joko ostajaan tai sen rahoittajapankkiin. (Finnveran www-sivut [Verkkajulkaisu]. [Viitattu 6.3.2013].)

Finnveran tarkoituksena on lisätä aloittavaa yritystoimintaa, pk-yritysten muutostilanteiden rahoittaminen ja yritysten kasvun, kansainvälistymisen ja viennin edistäminen. Finnveran toimintaa ohjaa sitä koskeva erityislainsäädäntö ja valtion asettamat elinkeino- ja omistajapoliittiset tavoitteet. Finnvera on voittoa tavoitteleva yhtiö eli



sen tarkoituksena on ansaita oma rahoituksensa. (Finnveran www-sivut [Verkkajulkaisu]. [Viitattu 6.3.2013]. )

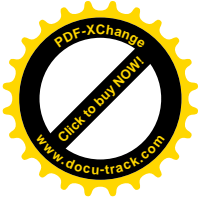
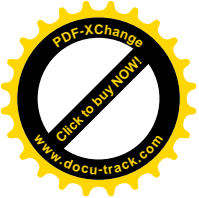
Finnvera tarjoaa aloittaville ja jo käynnissä oleville yrityksille rahoitusvaihtoehtoja alkuun, kasvuun ja kansainvälistymiseen sekä erityisesti viennin riskeiltä suojautumiseen. Finnvera tarjoaa suomalaisille yrityksille lainoja, takauksia, pääomasijoituksia ja vientitakuita. Finnvera jakaa rahoituksen riskit muiden sijoittajien kanssa. (Finnveran www-sivut [Verkkajulkaisu]. [Viitattu 6.3.2013]. )

Finnvera tarjoaa pk-yrityksille pientakausta, kansainvälistymislainaa ja kansainvälistymistakausta, pienlainaa, naisyrittäjälainaa ja yrittäjälainaa. (Meretniemi & Ylönen. 2008. S.80–81)

Finnveran tarjoama pientakausta on tarkoitettu aloittaville ja pienille yrityksille helpottamaan lainan saamista. Pienillä yrityksillä tarkoitetaan tässä enintään 50 henkeä työllistäviä yrityksiä. Pientakausta perustuu Finnveran ja pankkien yhteiseen sopimukseen (Meretniemi & Ylönen. 2008. S.80). Yrittäjä voi saada pientakauksen lainansa vakuudeksi esittämällä rahoitushakemuksensa pankille. Pankki arvioi yrityksen toimintaedellytykset ja vakuuksiin liittyvät riskit ennen rahoituspäätöksen tekemistä. Pankki hakee pientakausta Finnveralta, jonka perusteella Finnvera tekee takauspäätöksensä. Finnveran takausosuus voi olla enintään 60 % haetusta lainan määrästä kuitenkin siten, että yhdellä yrityksellä voi olla pientakauksia Finnveralta enintään 85 000 €asti. (Finnveran www-sivut [Verkkajulkaisu]. [Viitattu 7.3.2013].)

Kansainvälistymislaina ja -takaus on tarkoitettu pk-yrityksille, joissa henkilökuntaa on enintään 250 henkeä ja jonka liikevaihto on alle 40 miljoonaa euroa. Kansainvälistymislaina ja -takaus edistävät suomalaisen pk-yrityksen kansainvälistymishankkeita. (Meretniemi & Ylönen. 2008. S.80)

Pienlainaa voi hakea yritys, joka työllistää enintään viisi henkilöä ja jossa yrittäjä työllistää itsensä. Lainaa voi hakea yrityksen kone- ja laiteinvestointeihin, käyttöpääomatarpeisiin tai muihin yritystoiminnan aloittamis- ja laajennushankkeisiin tai yrityksen kehittämiseen. Pienlainaa voidaan myöntää 35 000 euroon asti ja Finnveran



muu rahoitus on edelleen mahdollista, kuten myös työministeriön myöntämä starttiraha. Pienlainan laina-aika on viisi vuotta. (Meretniemi & Ylönen. 2008. S.81)

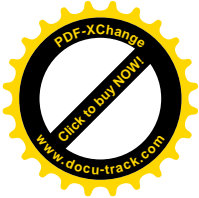
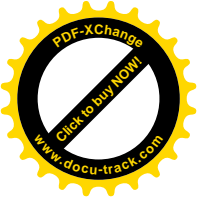
Naisyrittäjälaina myönnetään ainoastaan naisen johtamalle yritykselle, jossa naiset ovat enemmistöosakkaina. Yritys voi työllistää enintään viisi henkeä ja laina myönnetään kone- ja laiteinvestointeihin, käyttöpääomatarpeisiin tai muihin yritystoiminnan aloittamis- ja laajennushankkeisiin tai yrityksen kehittämiseen. (Meretniemi & Ylönen. 2008. S.81)

Yrittäjälaina on henkilökohtainen laina, joka myönnetään perustettavalle yritykselle tai jo toiminnassa olevalle yritykselle omien osakkeiden ostamiseen tai osakepääoman kohottamiseen. Yrittäjälaina voi olla enintään 100 000 euroa. Omarahoitusosuuden on oltava vähintään 20 %, jotta laina voidaan myöntää. (Finnveran www-sivut [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 7.3.2013].)

### 6.2.3 Starttiraha

Starttiraha on työ- ja elinkeinotoimiston tarjoama rahoitus, jolla pyritään turvaamaan aloittavan yrittäjän toimeentulo sille ajalle, jonka oletetaan kuluvan yritystoiminnan aloittamiseen ja vakiinnuttamiseen, kuitenkin enintään 18 kuukauden ajan. Starttirahaa voidaan myöntää työttömälle työnhakijalle ja palkkatyöstä, opiskelusta tai koti-työstä kokoaikaiseksi yrittäjäksi siirtyvälle henkilölle. Työ- ja elinkeinotoimisto selvittää ennen starttirahan myöntämistä, onko yrittäjyys hakijalle realistinen työllistymisvaihtoehto. (Työ- ja elinkeinotoimiston www-sivut [Verkkodokumentti]. [Viitattu 25.3.2013].)

Tuen saaminen edellyttää päätoimista yrittäjyyttä, valmiuksia aiottuun yritystoimintaan, edellytyksiä jatkuvaan kannattavaan yritystoimintaan, tuen tarpeellisuutta yrittäjän toimeentuloon sekä sitä, että yritystoimintaa ei ole käynnistetty ennen starttirahan myöntämistä. Starttiraha jaetaan kahteen osaan perustukeen ja lisäosaan. Vuonna 2013 starttirahan perustuen suuruus on 32,46 €/päivä. Lisäosan määrä on enintään 60 % perustuen määrästä ja lisäosan suuruus vaihtelee työ- ja elinkeinotoimiston ar-



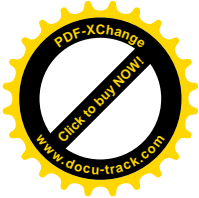
vion mukaan. (Työ- ja elinkeinotoimiston www-sivut [Verkkodokumentti]. [Viitattu 25.3.2013].)

## 7 YHTEENVETO

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää jälkituotantoon erikoistuvalla tuotantoyhtiön perustajalle mitä liiketoimintasuunnitelmaan kuuluu, mitä asioita kuuluu yrityksen taloushallintoon sekä etsiä rahoitusvaihtoehtoja yrityksen perustamiseen. Opinnäytteen sivutuotteena olen laatinut alustavan liiketoimintasuunnitelman ja liiketoimintasuunnitelman vaatimat rahoituslaskelmat, kuten investointilaskelma, käyttöpääoman tarvelaskelma, rahoitustarvelaskelma, myyntikatetarvelaskelma sekä tulosbudjettilaskelma. Näiden laskelmien kautta olen pohtinut ja etsinyt ratkaisuja yrityksen taloushallinnon järjestämiseen ja alkurahoituksen hankintaan. Opinnäytetyössäni en ole käsitellyt perustettavan yrityksen laskelmia yksityiskohtaisesti, koska yritystä ei ole vielä perustettu. Opinnäytetyön alussa on käsitelty asioita, jotka kuuluvat liiketoimintasuunnitelmaan eli liikeideaa, visiota, asiakkaita, tuotteita ja palveluita sekä yrityksen toimintaympäristöä. Yrityksen tarkoituksena on yritystoiminnan alussa tarjota TV- ja elokuva-alalle jälkituotantopalveluita. Yrityksen asiakkaita ovat niin yksityiset henkilöt kuin isot tuotantoyhtiötkin.

Tutkimuksessa on käsitelty liiketoimintasuunnitelma kappaleessa liikeideaa, visiota, yhtiömuodon valintaa, tarvittavia vakuutuksia, tuotteita ja palveluita, asiakkaita ja toimintaympäristöä. Taloushallinto kappaleessa on käsitelty kirjanpitoa, kannattavuutta ja budjetointia sekä rahoitus kappaleessa rahoitusvaihtoehtoja, joista tarkemmin on paneuduttu pankkien ja Finnveran tarjoamiin vaihtoehtoihin.

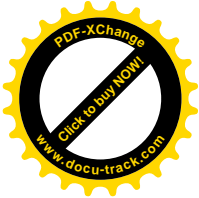
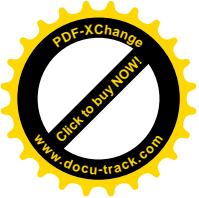
Yrityksen yhtiömuodoksi valikoitui toiminimi ja nimenomaan ammatinharjoittaja, koska yritys ei tarvitse aluksi omia liiketiloja vaan yrittäjä työskentelee kotonaan sijaitsevassa työhuoneessa. Vakuutus osiossa tarkastelin yrityksille tarjolla olevia vakuutuksia ja esitän, että yrittäjä ottaa itselleen pakollisen YEL-vakuutuksen sekä vapaaehtoisista vakuutuksista kuljetusvakuutuksen ja omaisuusvakuutuksen kalustol-



leen. Vapaaehtoisista vakuutuksista kehotan yrittäjää harkitsemaan matkavakuutuksen, tapaturmavakuutuksen, sairaskuluvakuutuksen ja vastuuvakuutuksien hankkimista.

Taloushallinnon ja rahoituksen ratkaisuja pohdittaessa tulin siihen tulokseen, että yrittäjän on kannattavampaa hankkia taloushallinnon palvelut auktorisoidulta tilitoimistolta, koska yrittäjän oma tietotaito kirjanpidon hoidosta ei välttämättä riitä kattamaan yritystoiminnan vaatimuksia. Tällä tavoin voimme taata, että yrityksen kirjanpito on aina asianmukaisesti sekä oikein hoidettu ja yrittäjä voi itse paneutua ammatinharjoittamiseen. Kirjanpidon ratkaisuja pohtiessa mietin, onko yrittäjän järkevämpää pitää yhden- vai kahdenkertaista kirjanpitoa. Suosittelen yrittäjälle kahdenkertaisen kirjanpidon pitämistä alusta asti, mikäli tulevalla yrittäjällä on suunnitelmissa laajentaa yritystoimintaa ja mahdollisesti palkata työntekijöitä tai hankkia itselleen liiketilat.

Yrityksen kannattavuutta ja rahoitusta tarkastellessa laskelmat osoittivat, että yrityksen toiminta on kannattavaa. Laskelmissa on otettu huomioon, että tuleva yrittäjä todennäköisesti omistaa yritystoiminnan aloittamiseen tarvittavat laitteet ja ohjelmistot, jotka hän siirtää yrityksen omistukseen apporttiomaisuutena. Tämä tarkoittaa sitä, että yrittäjän ei tarvitse tehdä suuria investointeja yritystoiminnan alussa, jolloin investoinnit eivät sido omaa pääomaa. Yrityksen rahan tarve on suurinta nimenomaan käyttökatteessa, jolla katetaan yrityksen juoksevat kulut ja yrittäjän toimeentulo yritystoiminnan alussa. Finnvera tarjoaa aloittaville ja jo käynnistetyille yrityksille pienlainaa mm. yrityksen käyttöpääomatarpeisiin. Tämä vaihtoehto ei sulje pois starttirahan hakemista. Lainan hakeminen pankista on myös vaihtoehto.



## LÄHTEET

Aloittavien yrittäjien neuvonta ENTER www-sivut [Verkkodokumentti]. [Viitattu 17.10.2012]. Saatavissa:

<http://www.ypenter.fi/?q=KQn8Cz2VfO999UDhdKzNe2qzdzqGKYHz85034>

Elokuvantaju www-sivut [Verkkodokumentti]. [Viitattu 15.2.2013]. Saatavissa:

<http://elokuvantaju.uiah.fi/oppimateriaali/levitys.jsp>

Finnvera Oy:n www-sivut [Verkkodokumentti]. [Viitattu 6.3.2013]. Saatavissa:

<http://www.finnvera.fi/>.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2004. Tutki ja kirjoita. Helsinki. Tammi.

Holopainen, T. & Levonen, A-L. 2003. Yrityksen perustajan opas. Helsinki. Edita.

L 30.12.1997/1336. Kirjanpitolaki.

Leppiniemi, J. 2009. Rahoitus. Helsinki. WSOY.

Meretniemi, I. & Ylönen, H. 2008. Yrityksen perustajan käsikirja. Keuruu. Otava.

Neilimo, K. & Uusi-Rauva, E. 2005. Johdon laskentatoimi. Helsinki. Edita.

Opetushallitus. 2010. Liiketoimintasuunnitelma. Opetushallituksen verkko-oppimateriaalit. Helsinki. Opetusministeriö. [Viitattu 12.3.2013]. Saatavissa:

[http://www04.edu.fi/liiketoimintasuunnitelma/index2.asp?mida=4&fail=toimintaympariston\\_analyysi.htm](http://www04.edu.fi/liiketoimintasuunnitelma/index2.asp?mida=4&fail=toimintaympariston_analyysi.htm)

Pro Studia Oy. Aloita yrittäminen Ifistä.

Raatikainen, L. 2011. Liikeideasta liikkeelle. Helsinki. Edita.

Taloushallintoliiton www-sivut [Verkkodokumentti]. [Viitattu 4.3.2013]. Saatavissa:

<http://www.taloushallintoliitto.fi/>.

Tomperi, S. 2008. Käytännön kirjanpito. Helsinki. Edita.

Tomperi, S. 2007. Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu. Helsinki. WSOY.

Työ- ja elinkeinoministeriön www-sivut [Verkkodokumentti]. [Viitattu 15.2.2013].

Saatavissa: <http://www.mol.fi/avo/alat/077.htm>

Työ- ja elinkeinotoimiston www-sivut [Verkkodokumentti]. [Viitattu 25.3.2013].

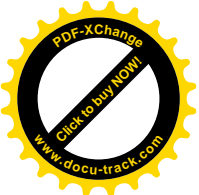
Saatavissa: [http://www.mol.fi/mol/fi/04\\_yrittaminen/05\\_starttiraha/index.jsp](http://www.mol.fi/mol/fi/04_yrittaminen/05_starttiraha/index.jsp)

Vakuutusyhtiö If:n www-sivut [Verkkodokumentti]. [Viitattu 8.3.2013]. Saatavissa:

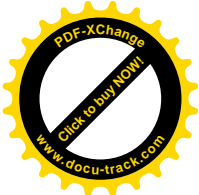
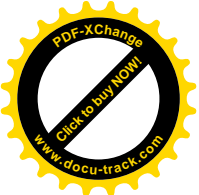
[www.if.fi](http://www.if.fi)

Verohallinnon www-sivut [Verkkodokumentti]. [Viitattu 26.3.2013]. Saatavissa:

[www.vero.fi](http://www.vero.fi)



Vilkka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki. Tammi.



Liitteenä oleva liiketoimintasuunnitelma ei ole julkinen.

LIITE 1